

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

Щомісячне опитування бізнесу України

«Гаряча» тема місяця –

«Чи доцільно знімати обмеження на доступ до банківської таємниці під час війни?»

Травень 2024 року

Випуск #8

(опитування 14.05-20.05 2024р.)

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Торгово-промислової палати України.

Випуск #8 | Травень 2024

- У травні 2024 року загальний індекс Барометру бізнесу знизився до позначки **43,3** пункти, демонструючи падіння на **↓-1,3** пункти порівняно з квітнем цього року. Барометр бізнесу другий місяць поспіль демонструє поступове посилення негативних очікувань.
- Збереження ситуації очікується лише в секторі будівництва. Значення індексу Барометру бізнесу дорівнює **50** пунктів, але динаміка відносно минулого місяця негативна – **↓-2,5** пункти.
- Незначне відносне покращення у секторі послуг (**↑+0,4** пункти індексу Барометру) виявилось недостатнім, щоб перетнути позначку **50** пунктів (зупинилось на значенні **46,7**) та перейти у зону домінування позитивних очікувань.
- Сектор торгівлі характеризується незначним переважанням негативних очікувань, які дещо посилились минулого місяця - **45,7↓-1,5**).
- Найбільш скрутне положення очікується у секторі виробництва - **39,5↓-2,7**.
- Найменші за розміром мікро підприємства дивляться у майбутнє більш оптимістично (**47,4↑+3,4**), ніж більш великий за розміром бізнес, який до того ж демонструє негативну динаміку: малі підприємства – **41,7↓-2,2**; середні – **41,1↓-4,7**; великі – **37,1↓-10,7**).
- Позиція експортерів щодо майбутнього помірно покращилась, але залишилась в зоні негативних очікувань. Має місце зростання індексу Барометру бізнесу на **↑+0,3** пункти до **44,6** пунктів.
- Гаряче питання травня щодо зняття обмежень на доступ до банківської таємниці продемонструвало чітку позицію бізнесу. 75% респондентів вважають такі зміни недоцільними. З них 47% переконані, що це призведе до зловживань, а 28% вважають, що поточні обмеження є адекватними. Лише 10% позитивно ставляться до зняття обмежень, а 15% вагаються з відповіддю.

Значення Барометру бізнесу 50 вказує на відсутність змін в очікуваннях. Вище 50 – бізнес очікує покращення економічних тенденцій у порівнянні з попереднім місяцем; нижче 50 – вказує на негативні очікування щодо змін порівняно з попереднім місяцем.

За світовою практикою при сприятливих умовах бізнес-середовища значення індексу становить 60+.

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

БАРОМЕТР
БІЗНЕСУ

	Жовтень 2023	Листопад 2023	Грудень 2023	Січень 2024	Лютий 2024	Березень 2024	Квітень 2024	Травень 2024
Загальний								
Виробництво								
Послуги								
Торгівля								
Будівництво								
Мікропідприємства								
Малі підприємства								
Середні підприємства								
Великі підприємства								
Експортери								

- значення індексу становить понад 55 пунктів
- значення індексу становить від 45 до 55 пунктів (± 10% від 50 пунктів)
- значення індексу становить менше 45 пунктів

43,3 ↓-1,3

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

ВИРОБНИЦТВО

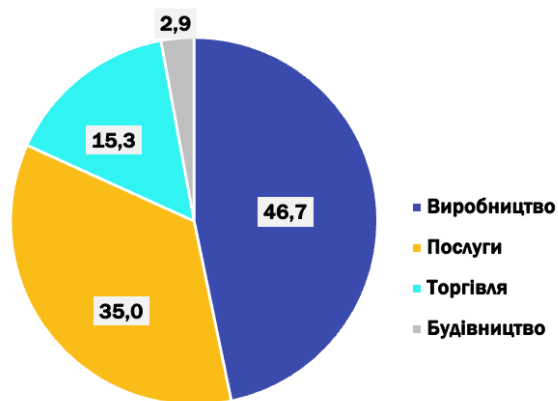
39,5 ↓-2,7

БУДІВНИЦТВО

50,0 ↓-2,5

Розподіл респондентів за секторами,
у відсотках

ПОСЛУГИ

46,7 ↑+0,4

ТОРГІВЛЯ

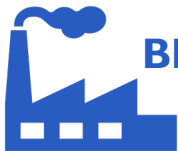
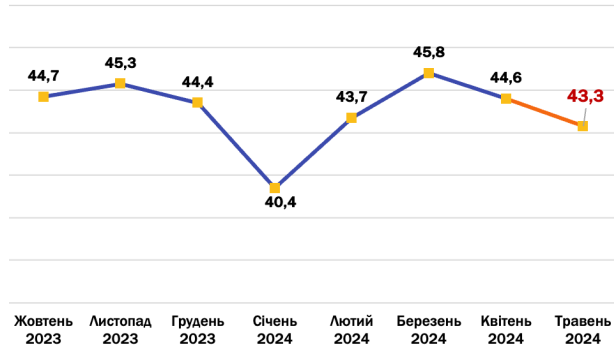
45,7 ↓-1,5

43,3 ↓-1,3

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ ЗАГАЛЬНИЙ

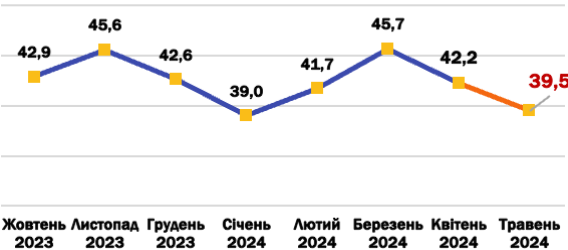
Барометр бізнесу загальний

39,5 ↓-2,7

ВИРОБНИЦТВО

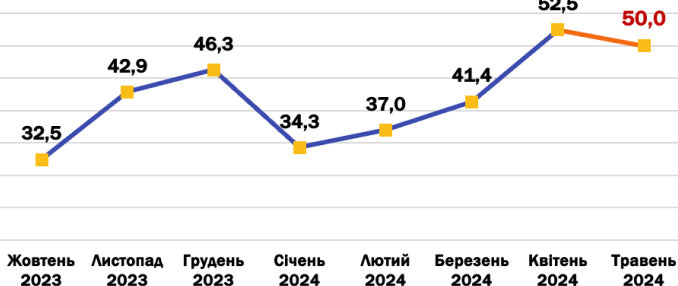
Барометр сектору виробництва

50,0 ↓-2,5

БУДІВНИЦТВО

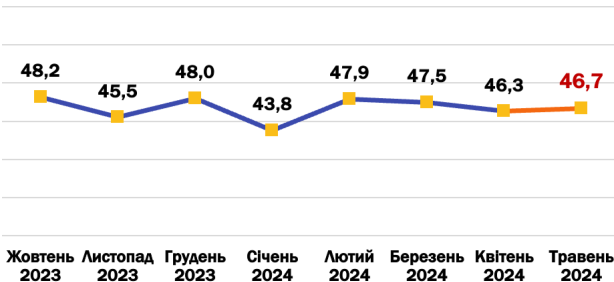
Барометр сектору будівництва

46,7 ↑+0,4

ПОСЛУГИ

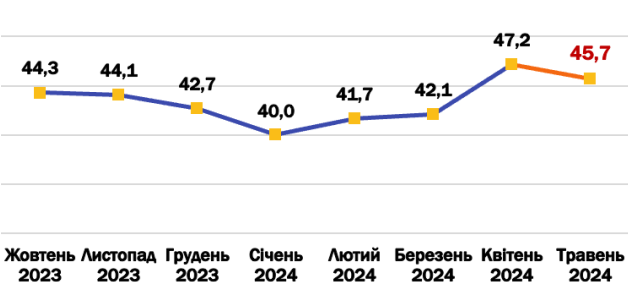
Барометр сектору послуг

45,7 ↓-1,5

ТОРГІВЛЯ

Барометр сектору торгівлі

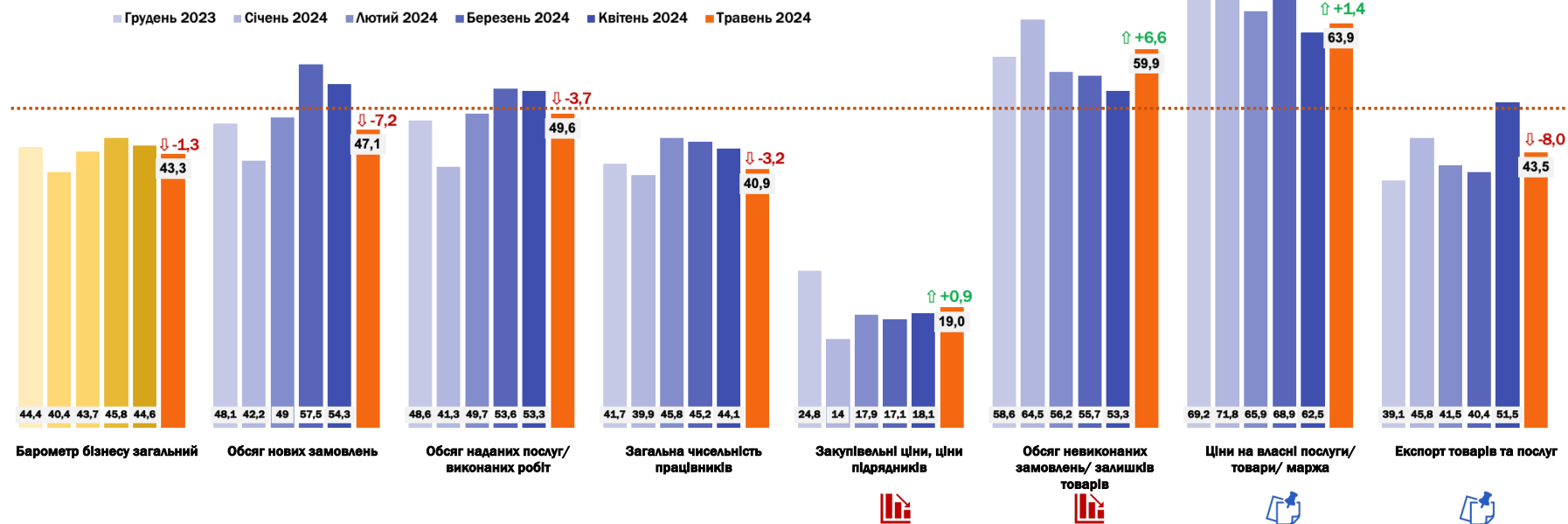

43,3

↓-1,3

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ ЗАГАЛЬНИЙ

Індекси Барометру бізнесу за показниками
у травні 2024 року в порівнянні з квітнем 2024 року

У травні 2024 року загальний індекс Барометру бізнесу знизився на 1,3 пункти та зупинився на позначці 43,3 пункти.

Позитивні очікування бізнесу стосуються лише зменшення обсягів невиконаних замовлень (59,9↑+6,6 пункти) та збільшення ціни на власні послуги чи товари (63,9↑+1,4 пункти).

Всі інші показники знаходяться в зоні негативних очікувань (менше 50 пунктів) та майже всі мають негативну динаміку.

Найбільш проблемною сферою традиційно залишається очікування зростання закупівельних цін та цін підрядників 19,0↑+0,9 пункти).

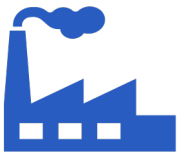

Показники-дестимулятори, при розрахунку індексів Барометру бізнесу розглядаються в протилежному значенні

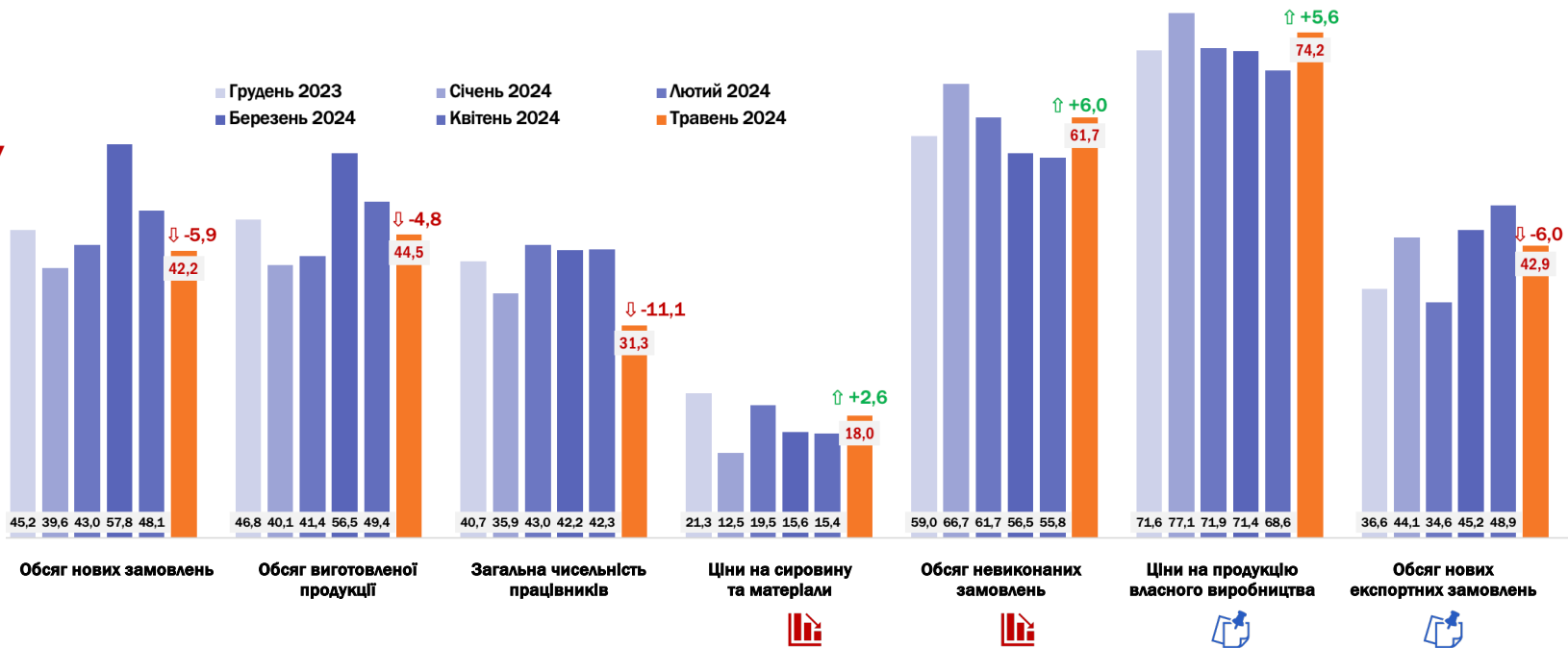
Показники надають додатковий погляд на умови ринку. При розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

ВИРОБНИЦТВО

39,5
↓-2,7

Очікування бізнесу сектору виробництва
у травні 2024 року в порівнянні з квітнем 2024 року

У травні 2024 року виробничі підприємства демонструють посилення песимістичного ставлення щодо майбутнього (39,5↓-2,7 пунктів). Позитивні очікування бізнесу стосуються лише зменшення обсягів невиконаних замовлень (61,7↑+6,0 пункти) та збільшення ціни на продукцію власного виробництва (74,2↑+5,6 пункти).

Всі інші показники знаходяться в зоні негативних очікувань та майже всі мають негативну динаміку.

Найбільш проблемною сферою традиційно, як і в інших секторах, залишається очікування зростання закупівельних цін на сировину та матеріали (18,0↑+2,6 пункти).

Значно збільшилась кількість бізнесів виробничого сектору, яка очікує скорочення загальної кількості працівників (31,3↑-11,1 пункти).

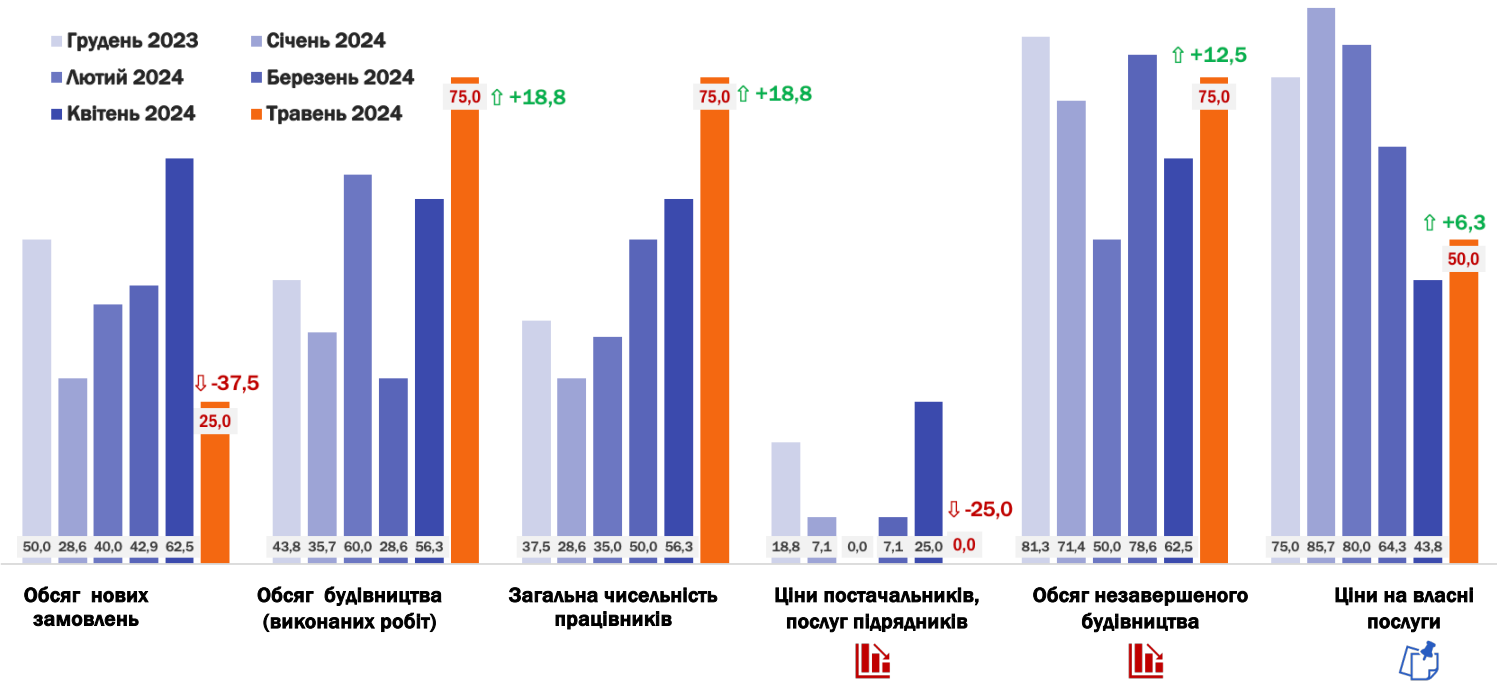

БУДІВНИЦТВО

50,0 ↓-2,5

Очікування бізнесу сектору будівництва
у травні 2024 року в порівнянні з квітнем 2024 року

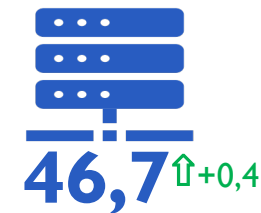
У травні 2024 року Барометр сектору будівництва демонструє незначне погіршення на 2,5 пунктів до 50 пунктів, що вказує на баланс негативних та позитивних очікувань.

За показниками тенденції різноспрямовані, але домінують позитивні. Так прогнозується одночасне прямо пропорційне зростання обсягів будівництва та загальної чисельності працівників (75,0↑+18,8 пункти). Одночасно скоротяться обсяги незавершеного будівництва (75,0↑+12,5 пункти) та залишаться незмінними ціни на власні послуги (50,0↑+6,3 пункти).

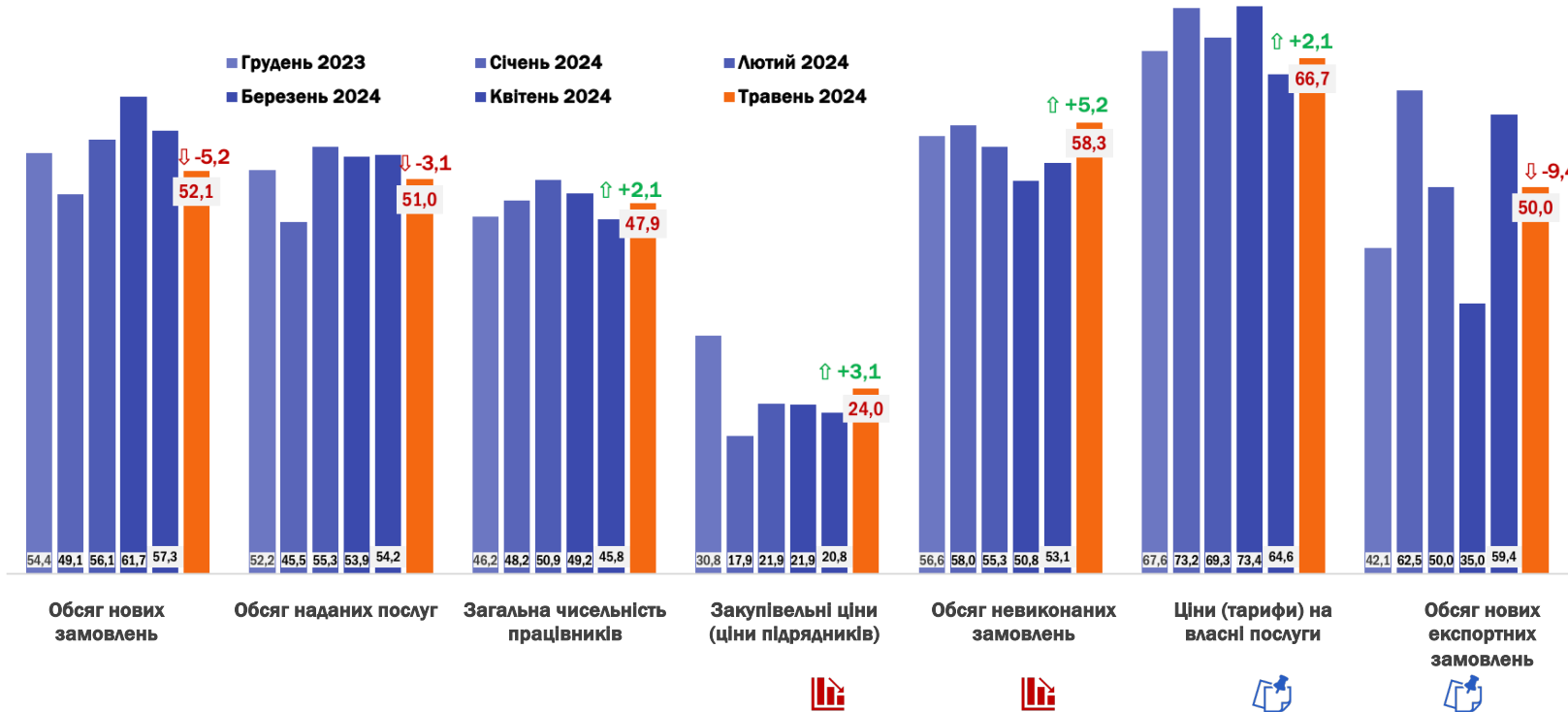
Бізнес у секторі будівництва очікує стрімке скорочення обсягів нових замовлень (25,0↓-37,5 пункти).

Всі без виключення опитані підприємства прогнозуються зростання цін постачальників та підрядників (0,0 ↓-25,0 пункти).

ПОСЛУГИ

Очікування бізнесу сектору послуг у травні 2024 року
в порівнянні з квітнем 2024 року

У травні 2024 року підприємства сектору послуг демонструють послаблення песимістичного ставлення щодо майбутнього (46,7↑+0,4). Динаміка показників різноспрямована. 3 з 5 показників, які враховуються при складенні індексу Барометру, знаходяться у зоні позитивних очікувань.

Більшість представників цього сектору прогнозує збільшення обсягів нових замовлень та обсягів наданих послуг, але кількість бізнесменів, які поділяють таку думку, скоротилась порівняно з минулим періодом (52,1↓-5,2 пункти та 51,0↓-3,1 пункти відповідно). Разом з тим плануються скорочення обсягів невиконаних замовлень (58,3↑+5,2 пункти) та зростання цін на власні послуги (66,7↑+2,1 пункти).

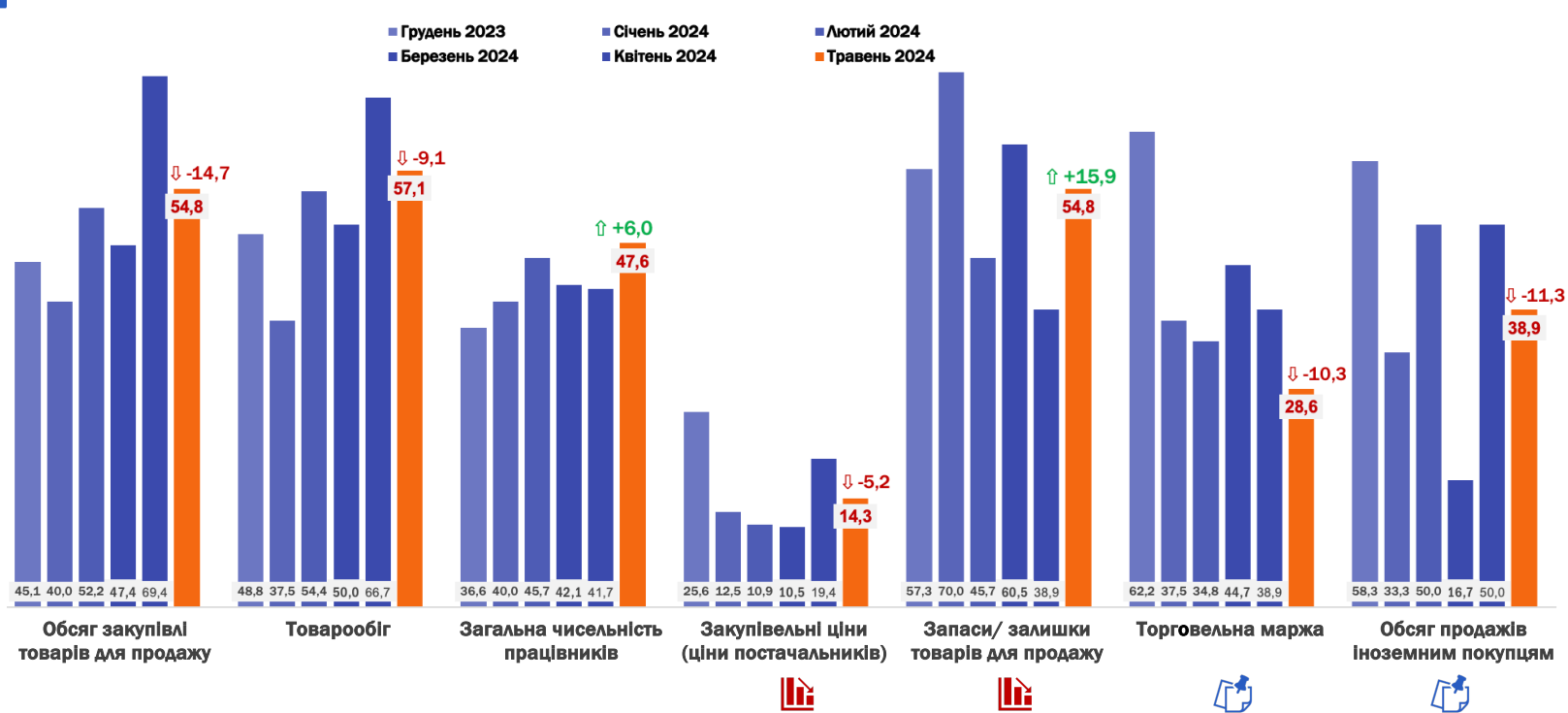
Індекс Барометру бізнесу вказує, що в середньому загальна чисельність працівників сектору послуг майже не зміниться (47,9↑+2,1 пункти). Найнижче значення барометру, як і в інших секторах, стосується очікувань зростання закупівельних цін (24,0↑+3,1 пункти).

Обсяг нових експортних замовлень залишиться без змін (50,0↓-9,4 пункти).

ТОРГІВЛЯ

Очікування бізнесу сектору торгівлі у травні 2024 року
в порівнянні з квітнем 2024 року

Індекс Барометру сектору торгівлі продемонстрував незначне скорочення, що втілилось у помірне посилення негативних очікувань (45,7↓-1,5 пункти).

Позитивні прогнози бізнесу у секторі торгівлі спостерігаються у 3 з 5 показників, які враховуються при розрахунках індексу.

Незважаючи на послаблення позитивних очікувань щодо збільшення обсягів закупівлі товарів для продажу та товарообігу, обидва показника залишаються в «зеленій» зоні (54,8↓-14,7 та 57,1↓-9,1 пункти відповідно). Також прогнозується скорочення залишків товарів для продажу (54,8↑+15,9 пункти).

Натомість, загальна чисельність працівників сектору торгівлі несуттєво скоротиться (47,6↑+6,0 пункти), а торговельна маржа значно впаде (28,6↓-10,3 пункти). Також бізнес очікує, що закупівельні ціни зростуть (14,3↓-5,2 пункти).

Продажі іноземним покупцям продемонструють суттєве зниження (38,9↓-11,3 пункти).

43,3 ↓-1,3
БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

МІКРО
підприємства
(0-9 осіб)

47,4 ↑+3,4

МАЛІ
підприємства
(до 50 осіб)

41,7 ↓-2,2

ЕКСПОРТЕРИ

44,6 ↑+0,3

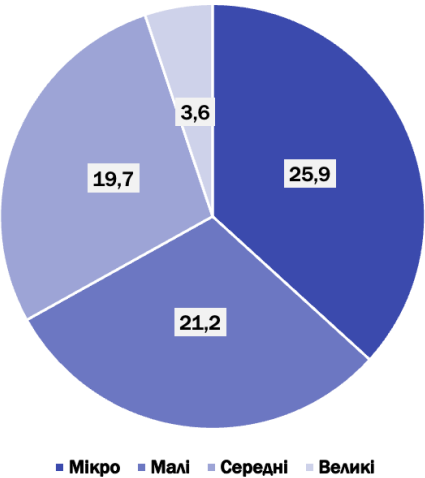
СЕРЕДНІ
підприємства
(від 50 до 250 осіб)

41,1 ↓-4,7

ВЕЛИКІ
підприємства
(250+ осіб)

37,1 ↓-10,7

Розподіл підприємств - респондентів за розміром компанії, у відсотках

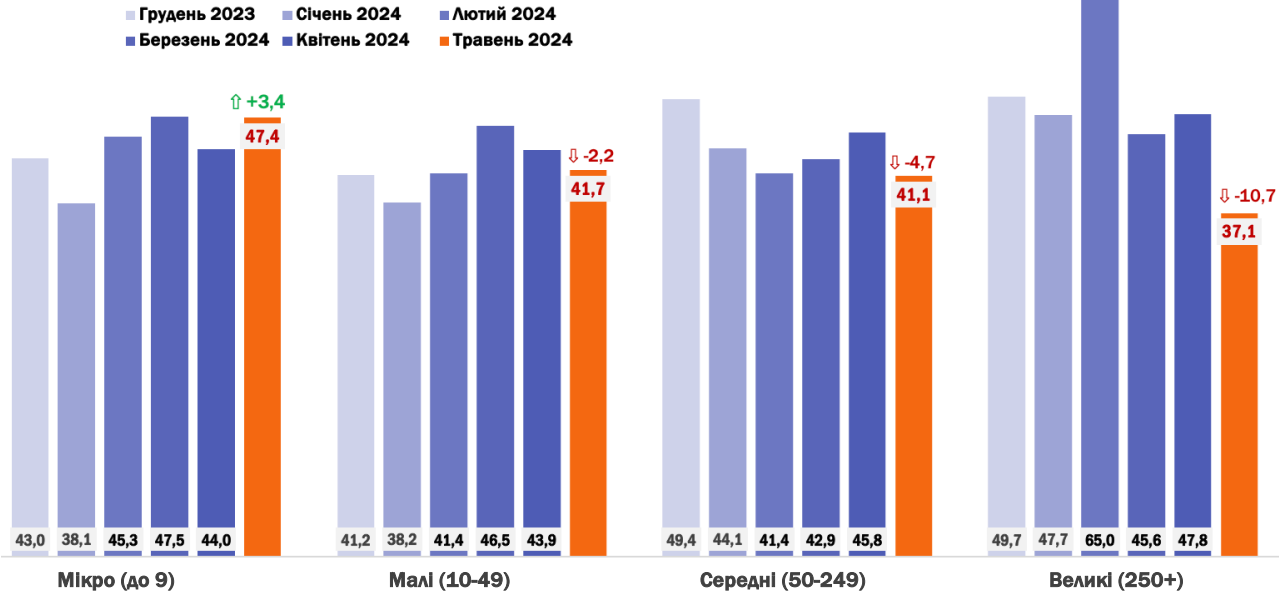
Незважаючи на те, що негативні очікування переважають у всіх розмірах бізнесу, динаміка очікувань варіюється.

Найменші за розміром мікро підприємства дивляться у майбутнє більш оптимістично (47,4↑+3,4), ніж більший за розміром бізнес.

Негативні очікування серед представників малого та середнього бізнесу посилюються (41,7↓-2,2 та 41,1↓-4,7 пункти відповідно).

Найбільш скептично у майбутнє у цьому місяці дивляться представники великого бізнесу (37,1↓-10,7 пунктів).

Очікування підприємств та підприємців залежно від розміру бізнесу (підприємств) у травні 2024 року в порівнянні з квітнем 2024 року

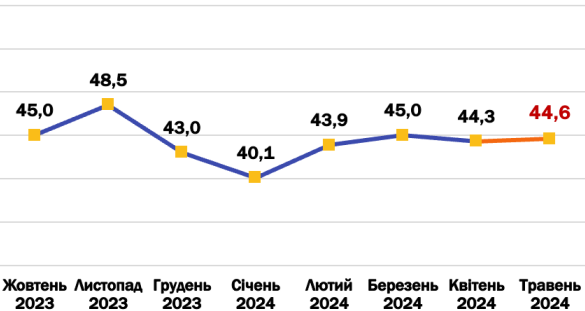

44,6^{↑+0,3}

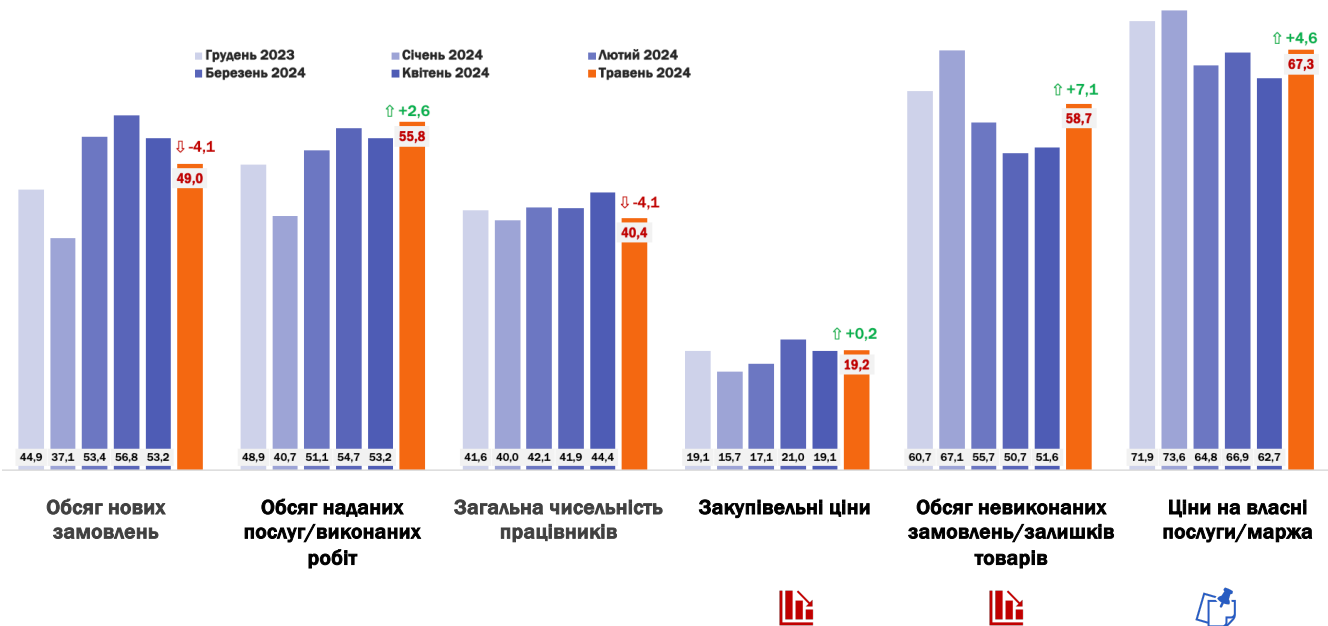
ЕКСПОРТЕРИ
38% респондентів

Барометр бізнесу експортерів

Очікування експортерів усіх секторів у травні 2024 року
в порівнянні з квітнем 2024 року

Надає додаткову оцінку умов ринку, в Барометрі бізнесу не враховується

У травні 2024 року експортери трохи послабили негативні очікування (44,6^{↑+0,3} пункти).

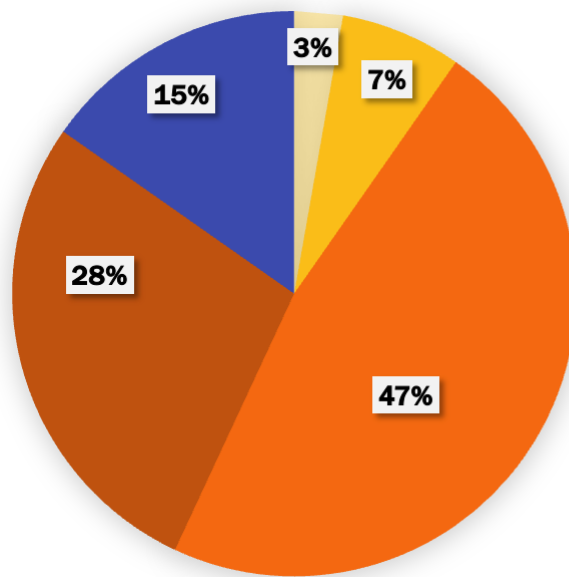
Позитивні прогнози експортерів спостерігаються щодо зростання обсягів наданих послуг та виконаних робіт (55,8^{↑+2,6} пункти), а також зменшення обсягів невиконаних замовлень або залишків товарів (58,7^{↑+7,1} пункти). При цьому прогнозується зростання маржі або цін на власні послуги (67,3^{↑+4,6} пункти).

Обсяги нових замовлень залишаються майже на поточному рівні (49,0^{↓-4,1} пункти).

Негативні очікування обумовлені зростанням закупівельних цін (19,2^{↑+0,2} пункти) та скороченням загальної чисельності працівників (40,4^{↓-4,1} пункти).

ГОСТРЕ ПИТАННЯ ТРАВНЯ 2024

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

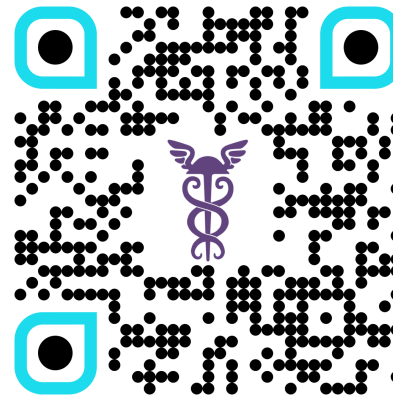
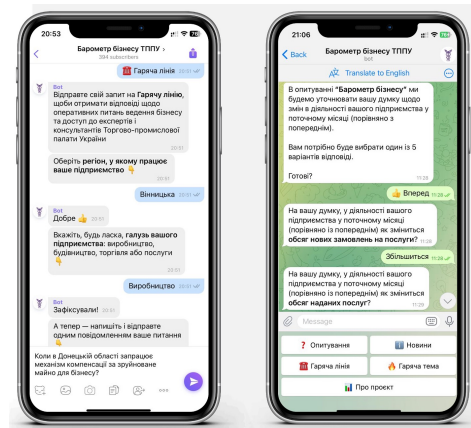
Чи доцільно знімати обмеження на доступ до банківської таємниці під час війни?

- Так, для боротьби з фінансовими злочинами
- Так, із посиленням захистом від зловживань
- Не доцільно через ризики зловживань
- Не доцільно, поточні обмеження є адекватними
- Вагаюсь із відповіддю

ЧАТ-БОТИ в VIBER та TELEGRAM

- Щомісячне регулярне опитування
- «Гостре» питання місяця
- «Гаряча» лінія системи ТПП в Україні

Барометр бізнесу від Торгово-промислової палати України – це бачення підприємств та підприємців, які є членами та партнерами Торгово-промислової палати України. Він відображає очікування змін у настроях бізнес-середовища в наступному місяці порівняно з попереднім.

Базується на опитуванні, яке враховує стан показників («підіндексів») діяльності респондентів 4-х секторів (виробництво, будівництво, торгівля, послуги). Барометр бізнесу адаптований до потреб членів та партнерів Торгово-промислової палати України. Особливістю Барометру бізнесу є включення спеціалізованих галузевих питань та аналіз стану експорту, що надає додатковий погляд на умови ринку.

Питання щодо:

- обсягу нових замовлень/закупівлі товару;
- обсягів виробництва/товарообігу;
- загальної чисельності працівників;
- закупівельних цін/ цін підрядників;
- обсягів невиконаних замовлень/ залишків товарів;
- цін на продукцію власного виробництва/ торговельної маржі*;
- експорту*.

* - додаткові питання, при розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

МЕТОДОЛОГІЯ

Барометр бізнесу розраховується за методикою PMI (Purchasing Manager Index):

$$PMI = (P1 * 1) + (P2 * 0,5) + (P3 * 0)$$

де:

P1 = % відповідей, які повідомляють про покращення

P2 = % відповідей, у яких немає змін

P3 = % відповідей, що повідомляють про погіршення

- Значення **вище 50** означає зростання або розширення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **менше 50** означає скорочення.
- Значення **50** вказує на те, що немає змін порівняно з попереднім місяцем.

Увага! Значення показників «**Закупівельні ціни**» та «**Обсяг невиконаних замовлень/ залишків товарів**» є дестимуляторами і при розрахунку розглядаються в протилежному значенні.

Для деталізації наданих відповідей використовується шкала 5-х вимірів (зменшиться – скоріше зменшиться – без змін – скоріше збільшиться – збільшиться).

Для розрахунку індикатору Барометр бізнесу застосовується 3 виміри, відповіді за якими підсумовуються:

- зменшиться та скоріше зменшиться;
- без змін;
- скоріше збільшиться та збільшиться.

ЗА ПІДТРИМКИ

Виконавець:

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

Цю публікацію було створено Торгово-промисловою палатою України в рамках Проєкту “Підтримка інклюзивного економічного розвитку в Україні шляхом узгодження експортної стратегії з регіональним розвитком і ЦСР”, що фінансується [урядом Німеччини](#) і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit ([GIZ](#)) GmbH у співпраці з Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні.

Думки, висновки чи рекомендації, викладені в цьому документі, належать авторам (авторкам) та упорядникам (упорядницям) і не обов’язково відображають погляди уряду Німеччини, GIZ, Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні або інших агенцій ООН.